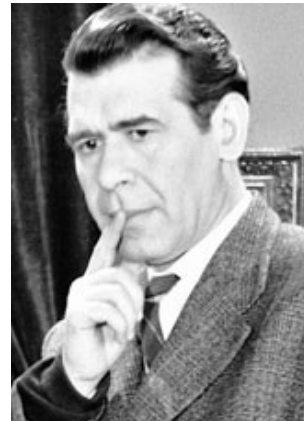

Βασίλης Διαμαντόπουλος
Ο κορυφαίος δάσκαλος και ηθοποιός του θεάτρου μας !

Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος

Έχοντας επίζηλη δραματουργική παιδεία, που τον κατέστησε και μεγάλο δάσκαλο της δραματικής τέχνης, ένα μοναδικό λυρικό κύτταρο που του επέτρεπε να κινείται με υποδειγματική ευχέρεια στους δυσκολότερους ρόλους του διεθνούς, αλλά και του εγχώριου δραματολογίου, αλλά και έναν ιδεώδη σωματότυπο, διήνυσε μια σπουδαία και πολυδιάστατη πορεία, στα θεατρικά και κινηματογραφικά μας δρώμενα, ο Βασίλης Διαμαντόπουλος. Και δικαίως αναγορεύτηκε από την επίσημη κριτική, ως ένας από τους κορυφαίους μας θεατρανθρώπους στον 20-ο αιώνα, αλλά και δάσκαλος της υποκριτικής τέχνης, αφού πέρα από τις έξοχες δραματικές του ερμηνείες και μέσω των θεατρικών του εργαστηρίων – σχολών, διέπλανε θεατρικές συνειδήσεις και σήκωσε την τέχνη του θεάτρου σε υψηλές ηθικές σφαίρες. Στο ευρύτερο κοινό ο μεγάλος δάσκαλος Βασίλης Διαμαντόπουλος, έγινε γνωστός μέσω της μεγάλης οθόνης, παίζοντας σε αριστουργηματικές ταινίες όπως οι «Μάθε παιδί μου γράμματα» και «Ψηλά τα χέρια Χίτλερ», αλλά και της τηλεόρασης, όπου σε υψηλής υποκριτικής τέχνης σειρές, αφήκε και εκεί το αποτύπωμά του. Υπομνίζουμε τον αριστουργηματικό «Συμβολαιογράφο» του Αλέξανδρου – Ρίζου Ραγκαβή και σε σκηνοθεσία Γιώργου Μιχαηλίδη, «Τα λαυρεωτικά» σε σενάριο και σκηνοθεσία του Γιώργου Μιχαηλίδη και τον «Χατζημανουήλ» σε σενάριο Μιχάλη Γκανά και σκηνοθεσία του Γιάννη Σμαραγδή. Ωστόσο για τους μεμυημένους της

τέχνης, ο μεγάλος μας ηθοποιός, ήδη από την αρχή της σταδιοδρομίας του, είχε καταγραφεί στις σπουδαίες μορφές του σύγχρονου θεάτρου μας. Παράλληλα ως ενεργός πολίτης και διανοούμενος, ο μεγάλος δάσκαλος της υποκριτικής, δεν έμεινε μόνο στις επάλξεις της υψηλής του τέχνης. Πολιτικοποιημένος βαθύτατα και με ιδεολογική συνέπεια, έδωσε από τις τάξεις του ΚΚΕ, μεγάλες μάχες – καταβάλλοντας πάντα και το απαιτούμενο μεγάλο κόστος – για τον εκδημοκρατισμό μας, την προαγωγή της τέχνης, αλλά και για την καταπολέμηση κάθε μορφής αυταρχισμού και κοινωνικής καταπίεσης. Σύνδρομη και διαπλαστική αυτής του της παρέμβασης, ήταν και η τηλεοπτική σειρά «Εκείνος και Εκείνος» το 1972 και σε υπαινικτικά ευφυή κείμενα εναντίων της απριλιανής χούντας του σπουδαίου μας συγγραφέα Κώστα Μουρσελά, μαζί με τον άλλο επίσης μεγάλο της υποκριτικής τέχνης, Γιώργο Μιχαλακόπουλο. Μια σειρά που έκανε θραύση στην δημοκρατική αφύπνιση του ελληνικού λαού και συνιστούσε μια δυνατή γροθιά, στο μαλακό υπογάστριο της λαομίσητης χούντας των Αθηνών.

Ο Βασίλης Διαμαντόπουλος είδε το φως της ζωής στον Πειραιά το 1920. Εισήχθη και αποφοίτησε από την Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και εν συνεχεία ακολούθησε δραματουργικές σπουδές, στο Εθνικό μας Θέατρο και στο Θέατρο Τέχνης του Καρόλου Κούν. Πρόβα τζενεράλε στο παλκοσένικο έκανε το 1942, συμμετέχοντας μαζί με τον Κάρολο Κούν στην επική παράσταση «Αγριόπαπια» του Ερρίκου Ίψεν, μέσω της οποίας το Θέατρο Τέχνης πραγματοποίησε και την πρωτόλεια εμφάνισή του στο θέατρο «Αλίκης», σημερινό

«Μουσούρη». Έως και το 1949 συνέχισε με το Θέατρο Τέχνης και υποδύθηκε περισσότερους από 30 ρόλους, που τον κατέστησαν στους κορυφαίους μας θεατρανθρώπους. Ενδεικτικά από τα μεγάλα έργα του δραματολογίου που έπαιξε, είναι τα «Ρόμερσολμ» και «Βρυκόλακες» του Ίψεν, «Έτσι είναι αν έτσι νομίζετε» του Λουίτζι Πιραντέλλο, «Βουσσινόκηπος» του Άντον Τσέχοφ, «Ο ανακριτής έρχεται» και «Εμείς και ο χρόνος» του Πρίσλεϋ, «Για ένα κομμάτι γής» του Κόλντγουελ, «Ο θάνατος του εμποράκου» και «Ήταν όλοι τους παιδιά μου» του Άρθουρ Μίλερ, «Πόθοι κάτω από τις λεύκες» του Ευγένιου Ο' Νήλ, «Ματωμένος γάμος» του Λόρκα, «Λεωφορείο ο πόθος» του Τενεσί Ουίλιαμς, «Το φιόρο του Λεβάντε» του Γρηγορίου Ξενόπουλου, «Άννα Λουκάστα» του Τζόρνταν κ.α. Κατόπιν συνεργάστηκε με το σχήμα της Κατερίνας στην «Νίνα» του Ρουσέν και το θέρος του 1950 πρωταγωνίστησε στην κωμωδία των Σακελλάριου – Γιαννακόπουλου «Ανώμαλος Προσγείωσις», σε έναν ρόλο που έγινε ευρύτερα γνωστός από τον έσοχο Λάμπρο Κωνσταντάρα, του «Μαυρογυαλούρου», στην κινηματογραφική του μεταφορά το 1965, υπο τον τίτλο «Υπάρχει και φιλότιμο». Την ίδια χρονιά ο Βασίλης Διαμαντόπουλος εντάχθηκε στις γραμμές του Εθνικού Θεάτρου και αφήκε υψηλού δραματουργικού ήθους ερμηνείες, παίζοντας σε παραστάσεις που θεωρούνται ορόσημα στην σύγχρονη θεατρική μας δημιουργία. Αναφέρουμε ενδεικτικά τις : «Άνθρωποι και ποντίκια» του Στάνιμπενγκ, «Αγία Ιωάννα» του Μπέρναντ Σό, «Ερρίκος Δ΄» του Λουίτζι Πιραντέλλο, «Τρεις Αδελφές» και «Βουσσινόκηπος» του Άντον Τσέχοφ, οι περισσότερες εξ αυτών σε σκηνοθεσία του Καρόλου Κούν.

Την περίοδο 1953-54 ιδρύει δικό του θίασο και παίζει την παράσταση «Εκατομμυριούχοι της Νάπολης» του Ντε Φίλιππο και την «Ο άνθρωπος, το κτήνος και η αρετή», ομοίως σε σκηνοθεσία Καρόλου Κούν. Το θέρος του 1954 συνεργάζεται με το θεατρικό σχήμα του Νίκου Χατζίσκου και υποδύεται τον πατέρα Λαυρέντιο, στο έργο «Ρωμαίος και Ιουλιέτα» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ, που ανεβαίνει στο θέατρο του «Εθνικού Κήπου». Και την περίοδο 1954-55 ξανασυνεργάζεται

με το «μητρικό» του «Θέατρο Τέχνης», που πλέον έχει αρχίσει την πορεία του στο υπόγειο του «Ορφέα», με τις «Ο άνθρωπος με το λουλούδι στο στόμα» του Πιραντέλλο και «Οι βλαβερές συνέπειες του καπνού» και «Αρκούδα» του Τσέχοφ. Το 1956 θα επανακάμψει στο Εθνικό Θέατρο και ερμηνεύει ρόλους στις παραστάσεις «Εκκλησιαζουσες» του Αριστοφάνη, «Βασιλιάς Λήρ» και «Οθέλος» του Σαίξπηρ, «Η ηδονή της τιμότητας» του Πιραντέλλο, και «Η άμαξα» του Μεριμέ.

Έναν ακόμα σταθμό ωστόσο στην μακρά σταδιοδρομία του θα αποτελέσει το 1958. Ιδρύει το «Νέο Θέατρο», το οποίο και εγκαινιάζει το σημερινό θέατρο «Αλάμπρα» και παίζει εκεί έως το 1966, έχοντας ως συμπρωταγωνίστρια, την τότε σύντροφό του Μαρία Αλκαίου. Ανεβάζει τις παραστάσεις : «Γαλιλαίος» του Μπέρτολτ Μπρέχτ, «Παραμύθι χωρίς όνομα» του Ιάκωβου Καμπανέλλη, «Το φιόρο του Λεβάντε» του Γρηγορίου Ξενόπουλου, «Σάββατο Κυριακή, Δευτέρα»

του Ντε Φίλιππο, «Πέντε στρέμματα Παράδεισος» του Σταύρου Φραγκιά, «Η τύχη της Μαρούλας» του Κορομηλά, «Το νησί της Αφροδίτης» του Πάρνη, αλλά και μια παράσταση που επέπρωτο να καταγραφεί από το θεατρόφιλο κοινό ως αριστούργημα, την «Τα δένδρα πεθαίνουν όρθια» του Κασόνα, όπως επίσης και την «Αθάνατη πολυαγαπημένη», υποδύμενος τον Μπετόβεν, του Γεωργίου Ρούσσου, που απέσπασε πολύ εγκωμιαστικές κριτικές. Για την πολυεδρική συμβολή του στο ελληνικό θέατρο και τον πολιτισμό ευρύτερα, ο Βασίλης Διαμαντόπουλος, τιμήθηκε από την ελληνική πολιτεία, με τον Χρυσούν Σταυρό του Γεωργίου Α΄.

Η έκταση της Απριλιανής εκτροπής όμως το 1967, θα αντισκόψει την φρενήρη πορεία του μεγάλου μας θεατρανθρώπου, που τον εξαναγκάζει να αυτοεξοριστεί στο Παρίσι. Θα επανακάμψει στην Ελλάδα το 1970. Πρωτίστως συνεργάζεται με το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος (ΚΘΒΕ) και εν συνεχεία στο «Θέατρο Σάτιρα» του Γιώργου Μιχαλακόπουλου και ως συνιδρυτής του. Μαζί θα αποτελέσουν ένα ακτύπητο θεατρικό δίδυμο και θα σημειώσουν και μια από τις λαμπρότερες επιτυχίες στην ελληνική τηλεόραση, με την σειρά «Εκείνος και Εκείνος», σε υπαινικτικά αντιδικτατορικά κείμενα του Κώστα Μουρσελά, χτυπώντας με πολύ δημιουργικό τρόπο, την έκθεση χούντα των Αθηνών. Και ένα χρόνο αργότερα οι δυο σπουδαίοι μας ηθοποιοί θα καταγράψουν μια ακόμα μεγάλη επιτυχία στο φάσμα του θεάτρου τώρα, με την παράσταση «Ω τι κόσμος μπαμπά» του Κώστα Μουρσελά και μουσική του Βασίλη Δημητρίου, με την οποία περιοδεύουν σε όλη την Ελλάδα, αλλά και με τις παραστάσεις «Συνεργός» του Ντίρενματ και «Ας παίξουμε τους δολοφόνους» του Φάιφερ.

Στα χρόνια που θα ακολουθήσουν ο μεγάλος μας θεατράνθρωπος, συνεχίζει την πλατιά δραματουργική του παρουσία, με συμμετοχές σε κορυφαίες παραστάσεις του διεθνούς δραματολογίου. Αναφέρουμε ενδεικτικά τις : «Σχολείο γυναικών» του Μολιέρου, «Παραθεριστές» του Μαξίμ Γκόρκι, «Ασήμαντος πόνος» του Πίντερ, «Φοίνισσες» του Ευριπίδη, «Σφήκες» του Αριστοφάνη, με σκηνοθέτες τους Γιώργο Μιχαηλίδη, Μίνωα Βολανάκη, Λεωνίδα Τριβιζά, Ντίνο Γιαννόπουλο κ.α. Θα υποδυθεί ακόμα τον Καρένιν στην «Άννα Καρένινα» του Τολστόι, στην παράσταση της Κάτιας Δανδουλάκη, θα ανεβάσει ο ίδιος το «Μίστερ Μπούφο» του Ντάριο Φό, θα συμπρωταγωνιστήσει με τον Ανδρέα Μπάρκουλη στο «Σλουθ» του Άντονι Σάφερ, με την Κατερίνα Βασιλάκου στην «Δωδεκάτη νύχτα» του Σαίξπηρ, ενώ ακόμα θα υποδυθεί τον Βολπόνε στην φερώνυμη κωμωδία του Μπεν Τζόνσον, που ανεβάζει ο Μίνωας Βολανάκης, αλλά και τον Αζντάκ, στον «Κύκλο με την κιμωλία» του Μπέρτολτ Μπρέχτ. Στα 1993 θα ιδρύσει το «Σύγχρονο Θέατρο» και ανεβάζει την παράσταση «Ανάκριση» του Πήτερ Βάις. Είναι εξάλλου αυτό το έργο και το κλείσιμο της αυλαίας για την θεατρική του παρουσία. Στο πεδίο της θεατρογραφίας τώρα, ο έσοχος Βασίλης Διαμαντόπουλος, είχε γράψει το έργο «Οι καλικαντζαράιοι», που σήκωσε το 1979, στο θέατρο του Λυκαβηττού.

Στο φάσμα της μεγάλης μας οθόνης, ο Βασίλης Διαμαντόπουλος, είχε λίγες σχετικά συμμετοχές από συνειδητή επιλογή, αλλά ήταν όλες μνημειώδεις στιγμές της τέχνης. ! Και μόνον η συμμετοχή του με το δυσθεώρητο δραματικό του κύρος, έδινε ηθικές υπεραξίες στις ταινίες. Αναφέρουμε μερικές από τις πιο χαρακτηριστικές του συμμετοχές : «Μαρίνος Κοντάρας» του Γιώργου Τζαβέλλα, «Νυχτερινή περιπέτεια» του Άγγελου Τερζάκη, «Τελευταία αποστολή» του Νίκου Τσιφόρου, «Ψηλά τα χέρια Χίτλερ» του Ροβήρου Μανθούλη, «Ερωτικές ιστορίες» του Καψάσκη, «Η αρπαγή της Περσεφόνης» του Γρηγόρη Γρηγορίου, «Νόμος 4000», του Γιάννη Δαλιανίδη, «Το αμαξάκι» του Ντίνου Δημόπουλου, κ.α. Για την ανεπανάληπτη ερμηνεία του στην ταινία «Μάθε παιδί μου γράμματα», του Θόδωρου Μαραγκού, βραβεύθηκε με το Βραβείο Α΄ Ανδρικού ρόλου, στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Τελευταία εμφάνιση στην μεγάλη οθόνη, για τον Βασίλη Διαμαντόπουλο, ήταν στην ταινία «Μπίζνες στα Βαλκάνια» του 1997, του Βασίλη Μπουντούρη.

Στο πεδίο της μικρής οθόνης τώρα ο Βασίλης Διαμαντόπουλος, ήδη από τα νεότευκτα βήματά της (ΕΙΡ) το 1966, είχε αποτυπώσει την εμπνευσμένη παρουσία του, με το μονόπρακτο του Ιάκωβου Καμπανέλλη «Αυτός και το παντελόνι του». Παράλληλα αφήκε ερμηνείες όπως προαναφέραμε, στις υψηλού ήθους σειρές : «Ο Συμβολαιογράφος», «Χατζημανουήλ», «Η αγάπη άργησε μια μέρα», «Αλέξανδρος Δελμούζος», «Λαυρεωτικά», αλλά και στην τηλεταινία του Γιάννη Σμαραγδή «Καληνύχτα κυρ Αλέξανδρε» το 1981, όπου ερμήνευε τον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη. Στα 1977 σημείωσε μια ακόμα μεγάλη επιτυχία, γράφοντας και σκηνοθετώντας την κωμική σειρά «Από την κλειδαρότρυπα», με πρωταγωνιστές τους Θύμιο Καρακατσάνη, Χρυσούλα Διαβάτη και τον ίδιο. Ο Βασίλης Διαμαντόπουλος οπλισμένος από τα χλωρά του νιάτα, με σπάνια θεατρική παιδεία, δίδαξε υποκριτική στη Δραματική Σχολή του Θεάτρου Τέχνη αλλά και στην αντίστοιχη του Εθνικού Θεάτρου, από νεαρή ηλικία ! Συνακόλουθα ίδρυσε και την δική του Δραματική Σχολή, η οποία λειτούργησε με το

«Νέο Θέατρο». Ακόμη στα 1983 ίδρυσε το «Θεατρικό Εργαστήρι», για να κλείσει ο πολύ-πλαγκτος θεατρικός εκπαιδευτικός του κύκλος, με την Δραματική Σχολή «Ίασμος», το 1994. Αποτέλεσε δραστήριο και αεικίνητο μέλος του Σωματείου Ελλήνων Ηθοποιών, δραστηριοποιούμενος συνδικαλιστικά μέσα από τις τάξεις του ΚΚΕ. Στην προσωπική του ζωή παντρεύτηκε δυο φορές. Την πρώτη με την ηθοποιό και παραγωγό του ραδιοφώνου Τώνια Καράλη, με την οποία απέκτησε μια κόρη και την δεύτερη με την ηθοποιό Μαρίνα Γεωργίου, αποκτώντας έναν γιό. Στις 5 Μαΐου του 1999, σε ηλικία 78 ετών, ο μεγάλος μας θεατράνθρωπος και δάσκαλος, έχασε την μάχη με τη ζωή. Το αλγεινό άγγελμα του θανάτου του, προξένησε ρίγη συγκίνησης σαν παλιρροϊκό κύμα στους ανθρώπους της τέχνης και της διανόησης. Για τον απaráμιλλο ηθοποιό, τον οραματιστή, ιδεοφόρο δάσκαλο του θεάτρου, που διέπλασε θεατρικές συνειδήσεις, τον ευαίσθητο διανοούμενο – που δεν κρύφτηκε και δεν σιώπησε, όταν οι ηθικές συμφορές σκίαζαν τον ελληνικό λαό – αλλά προπαντός τον ευγενή άνθρωπο, που η κάθε του παρουσία, μυροβολούσε ήθος και αξιοπρέπεια. Και με αυτές τις έξοχες ηθικές του αρετές, θα θυμόμαστε και μείς παντοτινά, τον μεγάλο μας καλλιτέχνη και διανοούμενο Βασίλη Διαμαντόπουλο. Τον απaráμιλλο «Συμβολαιογράφο», «Σόρ Τάπα» !!!

***Ο συγγραφέας Πάνος Ν. Αβραμόπουλος, είναι Α΄ Αναπληρωματικός Δημοτικός Σύμβουλος Αθηναίων**

www.panosavramopoulos.blogspot.gr